

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

අගලවත්ත ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය , ශුද්ධ වත්කම්/ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය ,මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අගලවත්ත ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරුකිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබලවන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මහභූරීමෙන් වැනි හේතු නිසාවන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත්වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීති, රීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව, ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රමිතියේ 03 පරිච්ඡේදයේ 3.28 සිට 3.29 දක්වා ඡේදවලට අනුකූල වන පරිදි මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සකස් කර නොතිබූ බව පහත කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය විය.		
(i) රු.1,905,719 ක් වූ ස්ථාවර තැන්පත් පොලී ආදායම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණද මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ අතිරික්තයෙන් එම ප්‍රමාණය අඩුකර දක්වා තිබූ අතර ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ මුදලින් ලද රු.3,279,452 ක් වූ ස්ථාවර තැන්පත් පොලී ආදායම දක්වා නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයේදී මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය නිවැරදිව සකස් කරන බව .	පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුව මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය පිළියෙල කළ යුතුය.
(ii) වර්ෂය තුළ ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන රු.5,218,203 ක් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ දක්වනු වෙනුවට මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ දක්වා තිබුණි.	2025 වර්ෂයේදී මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය නිවැරදිව සකස් කරන බව .	-එම-
(iii) විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ අතිරික්තය ගණනය කිරීමේදී රු.15,000,000 ක් වූ ස්ථාවර තැන්පත් වටිනාකමක් වියදමක් ලෙස සලකා නොතිබියදී මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ අතිරික්තයට ස්ථාවර තැන්පත් ලෙස රු.15,000,000 ක් එකතු කර තිබුණු හෙයින් මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් වන මුදල් ප්‍රවාහය වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කරන බව.	-එම-

1.6.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2023 වර්ෂයේ ලද ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන රු.450,000 ක් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේ රු.45,000 ක් වූ වාර්ෂික ක්ෂය ප්‍රමාණයට සමාන ප්‍රමාණයක් ආදායමට හඳුනාගෙන නොතිබීම නිසා අතිරික්තය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	2025 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව .	ගිණුම් නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) 2020 අගෝස්තු 27 දිනැති අංක ජීඩී/2/දෙ.වකු/2020 දරන පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව සටහන් අංක 10 යටතේ ප්‍රාග්ධන වියදම් දීමනා නිවැරදි ආකෘති ප්‍රකාරව පිළියෙල කර නොතිබුණු අතර එක් එක් වැඩ සටහනට අනුව ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන වටිනාකම් වර්ගකර දක්වනු වෙනුවට පොදු පරිපාලනය යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ශේෂය රු.23,438,484 ක් දක්වා තිබුණි.	2025 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව .	යොමුගත චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.3 නොසැසඳුනු පාලන ගිණුම් හා වාතර්‍ය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ගිණුම් විෂයයන් 02 ක ශේෂයන් හා ඒවාට අදාළ උපලේඛනවල දැක්වෙන ශේෂයන් අතර රු. 3,499,997 ක නොසැසඳීම නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	උපලේඛනවල 2023 වර්ෂයේ තොරතුරු ඇතුළත් වී ඇති බව.	වෙනස්කම්වලට හේතු සොයා නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)(i) 2010 වර්ෂයේදී පුර නැගුම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සභාව සතු ඉඩමක කොරියානු ආධාර මත ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැගිල්ල ඉදිකර තිබුණද ඉදිකිරීම් සම්බන්ධයෙන් අදාළ පාර්ශව සමඟ ඇති කරගත් ගිවිසුමක් සභාව සතුව නොතිබූ අතර අදාළ ඉදිකිරීම්වල ප්‍රමිතිය, ගුණත්වය ආදිය පරීක්ෂාවකින් තොරව 2010 වර්ෂයේ සභාව විසින් මෙම ගොඩනැගිල්ල භාර ගෙන තිබුණි. වත්කම් ලේඛනය අනුව පිරිවැය රු.9,000,000 ක් වූ මෙම ගොඩනැගිල්ලේ පිවිසුම් මධ්‍යස්ථානයේ කොන්ක්‍රීට් කොටසක් 2016 වර්ෂයේ කඩා වැටී තිබූ අතර නිසි ප්‍රමිතියකින් තොරව සෑදූ ගොඩනැගිල්ල පිළිබඳ තත්ත්ව වාර්තාවක් ලබා ගැනීමටත් එය නැවතත් කඩා නොවැටීමටත් කටයුතු සැලසීම වෙනුවෙන් සභාව 2016 වර්ෂයේදී රු.627,745 ක් වැය කර තිබූ අතර 2020 වර්ෂයේදී	වියදම් දැරීම සිදුකරන ලද්දේ ගොඩනැගිල්ල පවත්නා තත්වයෙන් පවත්වා ගැනීමටත් නැවත කඩා වැටීම වලක්වා ගැනීමටත් කටයුතු කළ බව.	සභා සතු දේපලවල බාහිර පාර්ශවයන් විසින් ඉදිකිරීම් කටයුතු කිරීමේදී එහි ප්‍රමිතිය පිළිබඳ තහවුරුවක් ලබා ගත යුතුය.

ගොඩනැගිල්ල ගර්භිත බැවින් කඩා ඉවත් කිරීමට තීරණය කර තිබුණි.

- (ii) ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීමේ වියදම ඇස්තමේන්තු කරනු වෙනුවට ගොඩනැගිල්ලේ භාවිතයට ගත හැකි ද්‍රව්‍යවල වටිනාකම පමණක් තක්සේරු කිරීම නිසා කොන්ත්‍රාත්කරු ගෙවිය යුතු මුදල රු.6,100,000 ක් ලෙස 2023 වර්ෂයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් දන්වා තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවට නැවත රු.49,250 ක් ගෙවා කඩා ඉවත් කරන ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය කොන්ත්‍රාත්කරු තබා ගනී යන උපකල්පනය මත මුල් තක්සේරුව රු.3,000,000 ක් දක්වා අඩුකර තක්සේරු කරවා ගෙන තිබුණි. එම ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීමට ඉකුත් වර්ෂයේ හා සමාලෝචිත වර්ෂයේ පුවත්පත් දැන්වීම් වෙනුවෙන් පිළිවෙලින් රු.108,893 ක් හා රු.134,800 ක් වැය කර තිබූ අතර පෙර වර්ෂයේ විගණන වාර්තාවෙන්ද මේ පිළිබඳව වාර්තා කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කර නොතිබුණි.
- ලංසුකරුවකු නොවූ බව.
- ඉදිරිපත් තීරණ ගැනීමේ දුර්වලතා සම්බන්ධයෙන් සුදුසු පියවර ගෙන ගොඩනැගිල්ල කඩා ඉවත් කිරීම කඩිනම් කළ යුතුය.

1.7 නීති , රීති , රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

නීති , රීති , රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති , රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 104	අගලවත්ත කිරිඟලෙහි පැවති ශිතකරණය අස්ථානගත වීම සම්බන්ධව මූලික පරීක්ෂණය සිදු කර තිබුණද වගකිව යුත්තන් හඳුනාගෙන අලාභය අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	පරීක්ෂණ වාර්තාව ලද පසු ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග සිදු කරන බව.	යොමුගත මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2016 දෙසැම්බර් 29 දිනැති අංක 30/2016 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛයේ 3.1 ඡේදය	සභාව සතු වාහන 14 ක් සම්බන්ධයෙන් වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ වන විට සියළු වාහනවල ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාව නිම කර ඇති බව.	යොමුගත චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 2012 ජූලි 11 දිනැති අංක ඩබ්ලිව්/එල්එම්/01/2012 දරන පළාත් පාලන චක්‍රලේඛයේ xxi ඡේදය	අනවසර ඉදිකිරීම් පිළිබඳ සැලසුම් කමිටු වෙත වාර්තා කර ඒ සම්බන්ධ ගනු ලබන තීරණ පිළිබඳ ත්‍රෛමාසික වාර්තාවක් පළාත් පාලන කොමසාරිස් වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී අනවසර ඉදිකිරීම් පිළිබඳව වාර්තා සහ නිවේදන පළාත් පාලන කොමසාරිස් වෙත ඉදිරිපත් (ප.බ) කිරීමට කටයුතු කරන බව.	-එම-

- (ඇ) 2013 ජුනි 18 දිනැති අංක නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සාමාජික සංඛ්‍යාව යොමුගත WPLGD/01/2013 දරන එකඟතාව ලබා නොගෙන නොඉක්මවන පරිදි චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව බස්නාහිර පළාත් පාලන සභාවේ වැඩ අධිකාරී සමඟ දීමනා ලබා දී ඇති බව. කටයුතු කළ යුතුය. චක්‍රලේඛයේ xiii ඡේදය තාක්ෂණ නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු සැලසුම් කමිටු සඳහා සහභාගි වී තිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ ආදායම ඉක්ම වූ වියදම රු.16,379,902 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ආදායම ඉක්ම වූ වියදම රු.36,892,848 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	2024			දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	2023			දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
		බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය		බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	
(i) වරිපනම් හා බදු	රු. 40,010,788	රු. 4,289,450	රු. 4,594,703	රු. 802,105	රු. 3,647,580	රු. 3,518,563	රු. 2,784,743	රු. 1,107,353	
(ii) කුලී	7,022,000	8,640,422	9,049,122	110,800	6,835,297	6,835,297	6,519,597	315,700	
(ii) බලපත්‍ර ගාස්තු	1,292,000	1,353,300	1,353,300	-	1,260,790	1,179,877	1,179,877	-	
	රු. 48,324,788	රු. 14,283,172	රු. 14,997,125	රු. 912,905	රු. 11,743,667	රු. 11,533,737	රු. 10,484,217	රු. 1,423,053	

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වරිපනම් පිළිබඳ කාල විශ්ලේෂණයට අනුව වර්ෂයකට අඩු හිඟය රු.338,860 ක් ද , වර්ෂ 01ත් 03 ත් අතර හිඟය රු.256,328 ක් ද , වර්ෂ 03ත් 05 ත් අතර හිඟය රු.96,308 ක් ද, වර්ෂ 05 ත් 10 ත් අතර හිඟය රු.107,117 ක් ද විය.	ඉතිරි හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
එක් එක් ඉඩම් රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලවලින් වාර්ෂිකව ලැබිය යුතු මුද්දර ගාස්තු ලෙස අයදුම් කළ ප්‍රමාණයත් ඉන් ලද ප්‍රමාණයත් පැහැදිලිව හඳුනාගත හැකි පරිදි මුද්දර ගාස්තු ලේඛනයක් සභාව විසින් නිසි පරිදි නඩත්තු කර නොතිබුණි.	මුද්දර ගාස්තු ලේඛනයක් 2025 වර්ෂයේ සිට සකස් කර ඇති බව.	මුද්දර ගාස්තු ලේඛනයක් සභාව විසින් නඩත්තු කර පවත්වාගත යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වාර්ෂික ඇස්තමේන්තු ආදායම රු.85,000 ක් වූ කුකුළු මස් හා එළු මස් කඩය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද බදු දී නොතිබුණි.	ටෙන්ඩරය කිසිවෙකු ලබා නොගත් බව.	සභා දේපළ ආදායම් උත්පාදනයට යොදා ගත යුතුය.
(ආ) කඩ හිමියන් කඩකුලී ගෙවීම් පැහැර හැරීමෙන් සභාවට මූල්‍ය අලාභ ඇතිවීමේ අවදානම වලකාලීමට කඩකුලී ගිවිසුමේ කුලී හිමියා විසින් තැබිය යුතු ඇප තැන්පත් පිළිබඳ සඳහන් කර නොතිබූ අතර ඇප තැන්පතු ලබා ගැනීමකින් තොරව සභාව සතු කඩකාමර කුලියට දී තිබුණි.	ඉදිරියේදී ඇප තැන්පත් මුදල් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	කඩ කාමර බදු දීමේදී ඇප තැන්පත් තබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 නිෂ්කාර්ය හෝ උෞන උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රොටෝන් ට්‍රක් රථයක් සහ ගල්රෝලක් 2020 වර්ෂයේ සිට නිශ්ක්‍රියව පැවතුණි.	වෙනත් සභාවක් සමඟ හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතින බව.	වත්කම්වලින් උපරිම ප්‍රයෝජනය ගත යුතුය.

3.4 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අගලවත්ත ප්‍රාදේශීය සභා පරිපාලනය යටතේ පවතින සුසානභූමි 21 ක ඉඩම් පිළිබඳ හිමිකම සභාව වෙත පවරා ගෙන නොතිබුණු අතර කිසිදු සුසානභූමියක වැට මායිම් සකස් කර නොතිබුණි.	සුසාන භූමි පවරා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව හා පවරාගත් පසු ආරක්ෂිත ක්‍රමවේද අනුගමනය කරන බව.	අදාළ දේපළ කඩිනමින් සභාවට පවරාගෙන වැට මායිම් සකස් කළ යුතුය.
(ආ) සභාව සතු කෙටිටියාගල ප්‍රජා ශාලාවේ සභාවේ අවසරයකින් තොරව වර්ෂ 25 ක පමණ සිට බාහිර පාර්ශ්වයක් විසින් පෙර	ප්‍රජා ශාලාව අයත් ගොඩනැගිල්ල සභාව වෙත	සභාව සතු දේපළ ආරක්ෂා කර උපයෝජනය කළ යුතුය.

පාසලක් පවත්වාගෙන යන බව සභාව විසින් භාර දෙන ලෙස දැනුම් දී ඇති 2024 වර්ෂයේ අනාවරණය කරගෙන තිබුණද බව. ඊට එරෙහිව නීත්‍යානුකූල පියවර ගෙන නොතිබුණි.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 පාරිසරික ගැටලු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමට පරිසර 2025 වර්ෂයේ නිකුත් කර පරිසර බලපත්‍රය ලබා නොගත් ආයතන 03 ක ට ඇති බව. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සභාව විසින් වෙළඳ බලපත්‍රය ලබා දී තිබුණි.		පරිසර බලපත්‍රය ලබා නොගත් ආයතන සඳහා වෙළඳ බලපත්‍රය ලබා නොදිය යුතුය.